

In het eerste deel van dit themanummer was het laatste woord over taalbeleid nog niet gevallen. In dit tweede deel pakken we de draad weer op met theorie en praktijk uit Nederland, Brussel en Kontich. Het geheel is doorspekt met reacties op stellingen en een uitleiding sluit dit veelomvattende thema voorlopig af. Als toemaatje een recensie voor wie nog verder wil lezen.

MAAIKE HAJER, THEUN MEESTRINGA & MARLEEN MIEDEMA: *Taalgericht vakonderwijs. Een veelbelovende uitwerking van taalbeleid voor alle vakken.*

In Nederland is de implementatie van taalbeleid evenmin van een leien dakje gelopen. Na 10 jaar maken Maaïke Hajer, Theun Meestringa & Marleen Miedema de niet zo positieve balans op. Ondanks het vele ontwikkelwerk voor Nederlands en de zaakvakken, en de ruime aandacht voor het vernieuwingsproces in de scholen zijn de resultaten ronduit teleurstellend te noemen. De auteurs trachten hiervoor een verklaring te vinden en leiden daaruit de noodzaak af voor een alternatieve didactiek. Inspiratie om taalbeleid een nieuwe impuls te geven, vinden ze in de *Content-Based Approach*, de nieuwste Angelsaksische stroming in het tweede- en vreemdetalenonderwijs. Een van de modellen, die in Nederland stilaan opgang maakt, is *taalgericht vakonderwijs*. Kenmerkend voor deze aanpak is dat de taaldidactische en leerstrategische aspecten vervlochten zijn in de vakdidactiek. Het hoeft geen betoog dat de samenwerking tussen taal- en vakleerkrachten noodzakelijk is in de vorm van collegiale ondersteuning en intervisie. Afgemeten aan de optimistische geluiden van de betrokken leraren lijken de eerste resultaten veelbelovend.

JOHAN VAN BRAAK & WERNER SCHRAUWEN: *Stappen op weg naar een taalbeleid op school*

Taalbeleid mag vooral niet te eng gedefinieerd worden volgens Johan van Braak & Werner Schrauwen. Het is veel meer dan wat er zich in de klas afspeelt of onder (taal)leraren wordt afgesproken. *"Taalbeleid is één van de hoekstenen van goed schoolbeleid en dus goed onderwijs."* Hoewel beide auteurs werkzaam zijn in de Brusselse onderwijscontext, is hun ervaring ook ruimer toepasbaar. Na een korte argumentatie waarom scholen volgens hen werk moeten maken van een taalbeleid, presenteren ze zeven inhoudelijke thema's die de pijlers van een schoolspecifiek taalbeleidsplan vormen: de school- en buurtkenmerken, het

pedagogisch project, het inschrijvings- en onthaalbeleid, het taalonderwijs in de klas, het taalgebruik rondom de klas, extra taalstimulerende maatregelen, en initiatieven op het niveau van ouderbetrokkenheid en professionalisering. Drie mogelijke onderwerpen lichten ze nader toe: de communicatie met de ouders, het verwezenlijken van een meertalig project, en het inschrijvingsbeleid. Vervolgens geven ze aan welke fasen er meestal doorlopen worden bij het invoeringsproces van het taalbeleidsplan op school. Een stappenplan dat ze zelf al verscheidene keren flexibel hebben toegepast in hun werking met Brusselse Nederlandstalige scholen.

GERD CORNELISSEN & LUC VERCAMMEN: *Van registreren tot remediëren. Een praktijkvoorbeeld rond taalbeleid*

Ook in een reguliere school met een aso-bovenbouw zijn er leerlingen met leermoeilijkheden in het algemeen en taalleerproblemen in het bijzonder. In het Sint-Ritacollege (Kontich) is een remediëringsbeleid uitgewerkt met als doel het leerrendement van die leerlingen te verhogen. Wat vijf jaar geleden gestart is als taalremediëring, is momenteel uitgegroeid tot een verticaal en horizontaal taalzorgbreedtebeleid voor Nederlands, de moderne vreemde talen, en impliciet ook alle andere vakken. In deze bijdrage schetsen Gerd Cornelissen & Luc Vercammen een stappenplan met de verschillende diagnosemomenten en -instrumenten, en de aangepaste taalremediëring die daaruit voortvloeit. Dat de implementatie van deze vorm van taalbeleid op school- en klasniveau niet altijd op wieltjes loopt, spreekt voor zich. En dat het een proces van jaren is, zal ook niemand verbazen. Maar deze voorzichtige, geleidelijke aanpak is volgens de auteurs wel de enige manier om het beoogde doel te bereiken.

GROF GESCHUD

FRANS DAEMS: *Taalbeleid uitgeleid*

INGEBOEKT

A.J. BUT e.a. (red.): *Taalbeleid*. Alphen aan den Rijn: Samsom, 2000. [recensent: Werner Schrauwen]

INTERKL@S

JAN T'SAS

INGEBLIKT

VEERLE GEUDENS & RITA RYMENANS

*Rita Rymenans
Hoofdredacteur*